

TRÄDMÄSTARNA
Drottningholmsvägen 80
112 43 Stockholm
Tel: 08 - 656 55 07
Fax: 08 - 656 31 31
Org.nr 556745-6750
info@tradmastarna.se
www.tradmastarna.se

Nysätra Villaägareförening
Kristina Lundgren
Fågelbovägen 27
131 33 Nacka

Utlåtande avseende en ek (träd nr 116) på fastigheten tillhörande Nysätra Villaägareförening, Nacka.

Uppdrag

På uppdrag av Nysätra Villaägareförening (Kristina Lundgren) genomförde TrädMästarna AB (ansvarig: certifierad besiktningsman Jörg Roepcke) en ingående undersökning av träd nr 116 med växtplats vid fastigheten Gillevägen 24. Frågor kring trädets kondition och framtidsförutsättningar föranledde besiktningen som utfördes okulärt samt med rötsonderingsinstrument IML PD500 och ljudimpulstomograf Rinntech ARBOTOM.

Besiktningsdag: 2017-04-10

Trädet

Ek (*Quercus robur*); DBH (diameter på 1,3m höjd): 153cm; kronradie: 12m; biologisk kondition (vitalitet): godkänd.

Besiktningsresultat

Denna väldiga ek står mellan fastigheterna Gillevägen 22E och Gillevägen 24 intill en mindre väg. Trädets krona är mycket utbredd och sträcker sig över de angränsande fastigheterna.

Trädet, som har en godkänd biologisk kondition, visar ett antal allvarliga strukturella defekter som påverkar dess stabilitet.

Mest iögonfallande är spår efter fruktkroppar av rötsvamp svavelticka (*Laetiporus sulphureus*) som orsakar rötskador i kärnveden.

Dessutom syns öppningar och håligheter på hela nedre stammen samt en äldre, omfattande skada på stambasen mot vägen.

Trädet från södra sidan

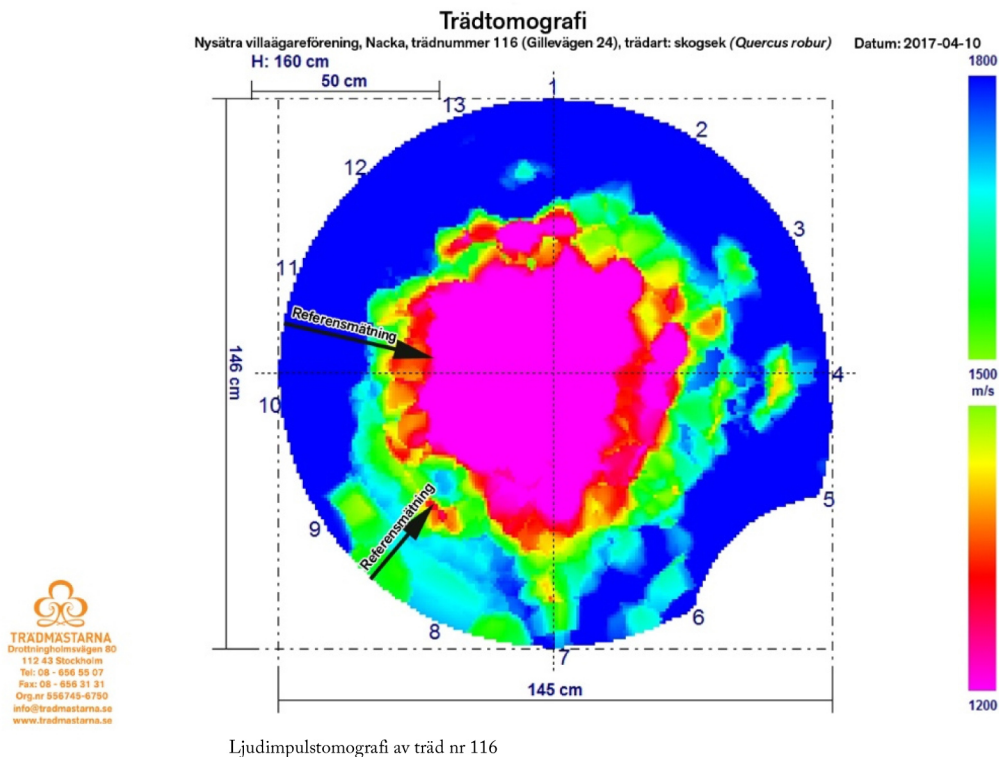
Omfattande äldre stambasskada mot vägen

För kartläggning av rötskadan, som orsakats av svaveltickan, genomfördes en instrumentell undersökning i den höjden där fruktkropparna satte förra säsongen (svaveltickan bildar sina ettåriga fruktkroppar mellan maj till juli som sedan faller sönder till en slaskliknande vit massa). Mätningen indikerar en utbredd rötskada i stammens centrum samt försvagningar i stamområde där fruktkropparna satte (mellan sensor 6 och 9, stammen södra sida).

Blåa och gröna zoner visar stadig ved, medan gula och röda zoner tyder på rötskadad resp. nedbruten ved med nedsatt hållfasthet.

Zonen i färgen magenta i stammens mitt är helt nedbruten ved resp. en hålighet.

Dessutom genomfördes två referensmätningar för tomografins precisering.

Besiktningresultat

Den besiktigade eken verkar under första intrycket frisk och frodig, är dock mycket påverkad av stamröta, orsakat av svaveltickan (se ovan). Röttsvampen har redan brutit ner en stor del av stamveden, det finns kvar en krans med frisk ved (blåa och gröna zoner). Denna krans håller dock på att försvagas (gula öar i gröna zoner).

Grunden, varför trädets krona ändå är frisk och grönt, ligger i svaveltickans sätt att bryta ner en ekstam: Svampen påverkar bara den s.k kärnveden (mörk ved i ekstammen centrala delar). Den ljusa kransen runt kärnveden, som kallas splintved, påverkas däremot inte. Eftersom vatten och näringsämnen transporteras uppåt i splintveden verkar även en ek med mycket nedbruten kärnved frisk. En stor del av kärnveden, stamdelen som utgör trädets hållfasthet, kan då redan vara ihålig.

Med sin stora utbredda krona bedöms eken i nuläget vara ett riskträd. Det finns risk att stammen inte längre kan klara kronan vikt samt alla mekaniska krafter genom väder och vind.

Jag rekommenderar kronans beskärning i reducerande syfte om ca 40%. Dessutom bör trädets återbesiktigas och –mätas våren 2019 för att kunna följa röttskadans utveckling.

 Jörg Roopecke
 Certifierad besiktningssman, European Tree Technician

Stockholm, 2017-04-26

